

**สรุปบทเรียนที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้
หลักสูตร เครื่องมือเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA/PMQA ๔.๐) รุ่น ๒/๒๕๖๖
จบหลักสูตรและทำแบบทดสอบการประเมิน วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๖**

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อเพิ่มสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้เรียนเครื่องมือการบริหารจัดการกรมพัฒนาที่ดิน
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้เครื่องมือดังกล่าวในการบริหารจัดการหน่วยงาน ยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้สามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายทั้งในระดับหน่วยงานและกรม

PMQA คือ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award : PMQA) เป็นกรอบการประเมินองค์การด้วยตนเอง เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการ โดยมุ่งเน้นให้ปรับปรุงองค์กรอย่างรอบด้านและอย่างต่อเนื่องครอบคลุมทั้ง ๗ หมวด คือ

1. การนำองค์กร

เป็นการประเมินการดำเนินการของผู้บริหารในเรื่องวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ค่านิยม ความคาดหวังในผลการดำเนินการ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การสร้างนวัตกรรม และการเรียนรู้ในส่วนราชการ การกำกับดูแลตนเองที่ดี และดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน

2. การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

เป็นการประเมินวิธีการกำหนดและถ่ายทอดประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ กลยุทธ์หลัก และแผนปฏิริยาการ เพื่อนำไปปฏิบัติและวัดผลความก้าวหน้าของการดำเนินการ

3. การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เป็นการประเมินการกำหนดความต้องการ ความคาดหวัง และความนิยมชมชอบ การสร้างความสัมพันธ์ และการกำหนดปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้รับบริการและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจ

4. การวัด กิจกรรม และการจัดการความรู้

เป็นการประเมินการเลือก รวมรวม กิจกรรม จัดการ และปรับปรุงข้อมูลและสารสนเทศ และการจัดการความรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงผลการดำเนินการขององค์กร

5. การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล

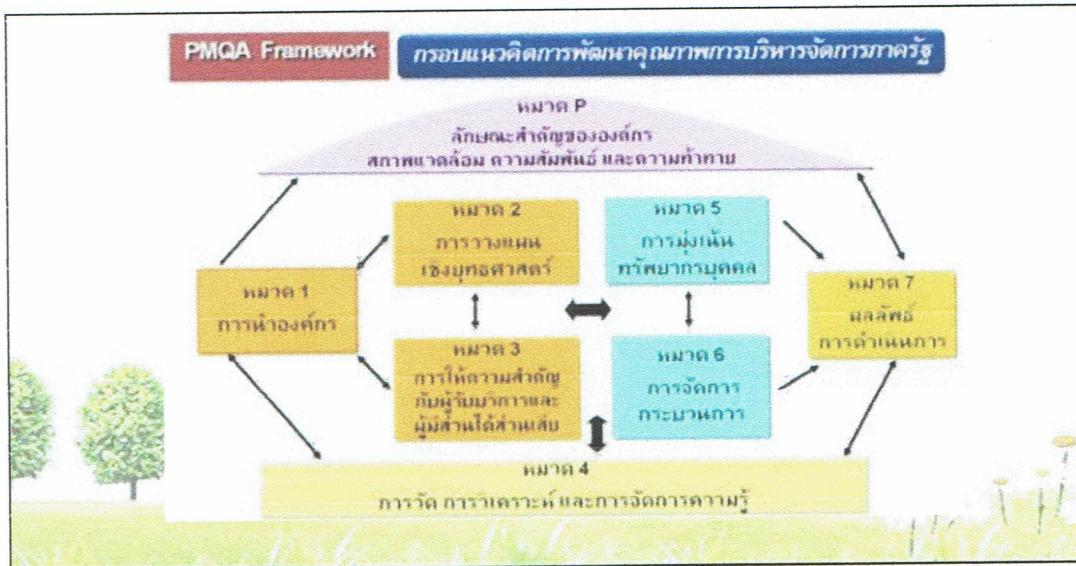
เป็นการประเมินระบบงาน ระบบการเรียนรู้ การสร้างความผาสุกและแรงจูงใจของบุคลากร เพื่อให้บุคลากรพัฒนาตนเองและใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ตามทิศทางองค์กร

6. การจัดการกระบวนการ

เป็นการประเมินการจัดการกระบวนการ การให้บริการ และกระบวนการเชื่อมโยงระหว่างคุณค่าแก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และกระบวนการสนับสนุน เพื่อให้บรรลุพันธกิจขององค์กร

7. ผลลัพธ์การดำเนินการ

เป็นการประเมินผลการดำเนินการและแนวโน้มของส่วนราชการในมิติด้านประสิทธิผล มิติด้านคุณภาพการให้บริการ มิติด้านประสิทธิภาพ และมิติด้านการพัฒนาองค์กร

สาเหตุที่ส่วนราชการต้องพัฒนาเข้าสู่ระบบราชการ 4.0

1. Global Trend แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลก
2. Sustainable Development Goals (SDGs) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
3. ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 6 การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
4. รัฐธรรมนูญ 2560 หมวด 16 การปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 ข ด้านการบริหารราชการ
5. โมเดล Thailand 4.0 ระบบราชการ 4.0

ประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

1. ส่งมอบคุณค่าที่ดีให้กับผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้เสีย สงผลให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนและความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย
2. ปรับปรุงประสิทธิผลการดำเนินการและขีดความสามารถของส่วนราชการ
3. ปรับปรุงและเกิดการเรียนรู้ของส่วนราชการ
4. บุคลากรทุกระดับในส่วนราชการมีการเรียนรู้พัฒนา

การเปลี่ยนผ่านของประเทศไทย ก่อนจะมาเป็น “ประเทศไทย 4.0”

Thailand 1.0 คือ ยุคของเกษตรกรรม ขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานของเกษตรกรรม ปลูกข้าว ทำไร่สวน เลี้ยงสัตว์ เพื่อนำผลผลิตไปขาย เพื่อสร้างรายได้และประกอบอาชีพ

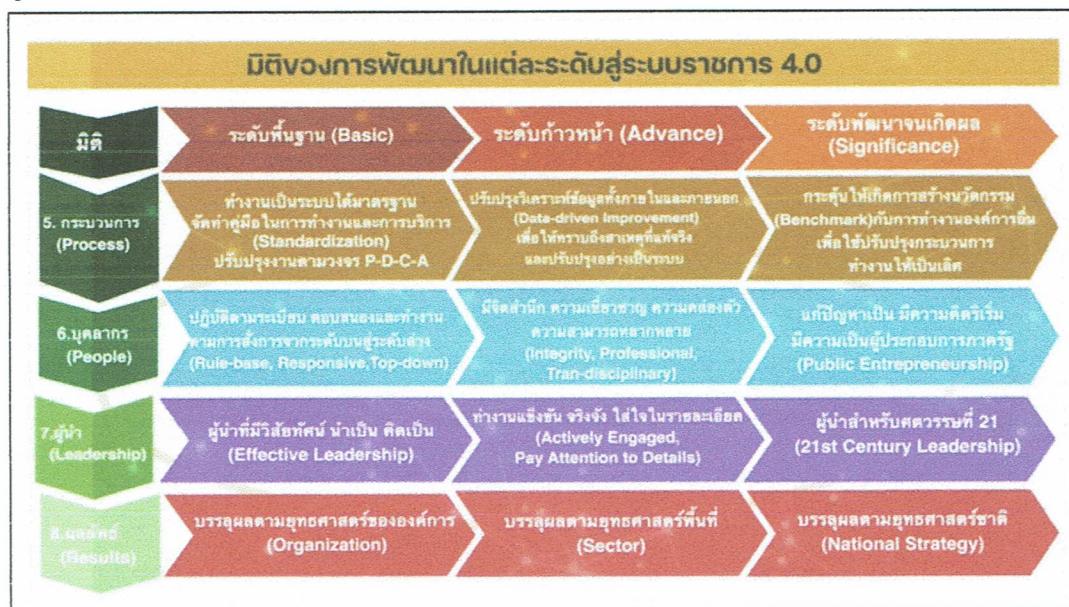
Thailand 2.0 คือ ยุคอุตสาหกรรมเบา นำเครื่องมือมาใช้ในการผลิต และมีการใช้แรงงานผลิตสินค้า เช่น เสื้อผ้า กระเป๋า เครื่องเขียน

Thailand 3.0 คือ ยุคอุตสาหกรรมหนักและส่องออก มีการใช้เทคโนโลยีมากขึ้น ผลิตสินค้าที่มีความซับซ้อน ขึ้นส่วนยานยนต์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ก้าชกรรมชาติ

Thailand 4.0 คือ ยุคที่เน้นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม โดยเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน จากทำมากได้น้อย เป็นทำน้อยได้มาก เพื่อให้ประเทศไทยได้พึงพาตัวเอง ยกระดับไปสู่ประเทศไทยที่พัฒนาแล้ว

มิติของการพัฒนาในแต่ละระดับสู่ระบบราชการ 4.0

- ระดับพื้นฐาน (Basic) ดำเนินการในเชิงตัวรับปฏิบัติงานตามหน้าที่และเปลี่ยนปฏิบัติ
- ระดับก้าวหน้า (Advance) ดำเนินการในเชิงรุก คิดวิเคราะห์ก่อนปฏิบัติงาน มีการคาดเดาเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นล่วงหน้า
- ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance) ดำเนินการที่มีประสิทธิผล มีนวัตกรรมคิดเป็นคิดเก่ง เข้มข้นและบูรณาการได้ มีประสิทธิผลและเกิดนวัตกรรม

กรอบการประเมินสถานการณ์เป็นระบบราชการ 4.0

ระดับพื้นฐาน (Basic) 300 – 399 คะแนน การสร้างระบบ ดำเนินเรื่องในทุกหมวดอย่างเป็นระบบ พัฒนาและหน้าที่เกิดประสิทธิผล ริเริ่มสู่การเป็นระบบราชการ 4.0

ระดับก้าวหน้า (Advance) 400 – 469 คะแนน การเข้มข้น เป้าหมาย และบริบท ดำเนินเรื่องในทุกหมวดอย่างเป็นระบบ ถ่ายทอดแนวทางอย่างเป็นระบบ เกิดประสิทธิผลตอบสนองพัฒนา ให้ความต้องการบูรณาการอย่างพัฒนาตามแนวทางการเป็นระบบราชการ 4.0

ระดับพัฒนาจนเกิดผล (Significance) 470 – 500 คะแนน การบูรณาการงานเกิดผล ดำเนินเรื่องในทุกหมวดอย่างเป็นระบบ ถ่ายทอดแนวทางเกิดประสิทธิผล ตอบสนองพัฒนา ให้ความต้องการบูรณาการอย่างพัฒนา ระบบราชการ 4.0

ผู้สรุปบทเรียน
นางสาววชรี ชัยสิทธิ์
นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ